

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ТА ВИСАДЖУВАННЯ КАРТОПЛІ

*Аузяк В. І., здобувач вищої освіти спеціальності
208 «Агроінженерія»*

Керівник: канд. техн. наук, доцент Дуганець В. І.

Заклад вищої освіти “Подільський державний університет”

Картопля є цінним продуктом харчування людини. У ній міститься до 25 % сухих речовин, в основному це крохмаль, вітаміни, білки, мінеральні солі й інші речовини. Рекомендованою добовою нормою споживання картоплі (300–400 г) забезпечується приблизно 10 % фізіологічних потреб в калоріях людей, зайнятих фізично-корисною працею. Білки картоплі за своєю біологічною цінністю є вищими білків багатьох інших рослин. Найбільш багатую цінними харчовими речовинами та вітамінами є рання картопля.

Картоплю вирощують для продовольчих, кормових і технічних потреб. Картоплю садять, в більшості випадків, після зернових культур. Основним обробітком ґрунту вважається лущення стерні на глибину 5–8 см і зябова оранка на 27–30 мм з внесенням органічних добрив.

Перед садінням проводять операції боронування, культивування і повторне культивування через 6–10 днів. Підготовка посадкового матеріалу полягає у сортуванні та відборі здорових бульб певних розмірів, а також яровізація.

Висаджують картоплю з міжряддями 60, 70, 90 см гребневим або напівгребневим способами з одночасним внесенням мінеральних добрив. Відстань між картоплинами в рядку складає 25–35 см, а глибина посадки в залежності від типу ґрунту 8–12 см.

До основної і передпосівної обробок ґрунту використовують машини загального призначення: культиватори для суцільного обробітку, плуги, борони. Висадку виконують картоплесаджалками. Для догляду за посівними застосовують різні просапні культиватори, борони, машини та агрегати для захисту рослин від хвороб, шкідників та бур'янів.

Висаджувати картоплю слід у кращі агротехнічні терміни з суворим дотриманням норм садіння. Картоплесадильні машини повинні забезпечувати при рядковій посадці рівномірний розподіл бульб картоплі по довжині рядка та глибині загортання, висаджуючи на 1га в залежності від сорту картоплі 50–70 тис. картоплин. Саджальні апарати не повинні пошкоджувати картоплю і обламувати більше 8 % паростків. Картоплесаджалки повинні забезпечувати гребневий (в зонах з надмірним зволоженням) і безгребневий (в засушливих зонах) способи садіння. Захисна зона вибирається в межах 5–15 см. Підживлювання рослин проводять одночасно з розпушуванням або підгортанням, причому міндобрива вносять з обох боків рядка на відстані 15–25 см від середини та на глибину 6–17 см.

Підготовку ґрунту до висадки картоплі здійснюють згідно із загальними агротехнічними вимогами. Вологість ґрунту повинна складати від 6 до 25 %, температура не нижчою за 7 °С. Відсоток маси грудок розміром 50 мм в розсипчастому ґрунті складає не більше 10 %. Поверхня поля повинна бути по можливості рівною та не мати звальних гребенів та розвальних борозен. Ухил поля допускається не більше 4.

Напрямок насаджень картоплі повинен співпадати з напрямком останньої оранки. За браком вільних виїздів по краях поля, помічають вільну смугу шириною до 8 м та межі посадки. Посадковий матеріал відсортовується від домішок і поділяються на фракції масою 30–50 г, 51–80 г, 81–120 г. У кожній фракції не повинно бути більше 0,5 % тінювих паростків і більше 0,5 % сторонніх домішок, а також більше 10 % картоплин суміжних фракцій. Найкращі результати висаджування дає застосування середньої фракції картоплин 51–81 г.